
Arbeidsmedisinerne inntok Soria Moria

AKTUELT I FORENINGEN

TOR MARTIN NILSEN

tor.martin.nilsen@legeforeningen.no

Vårkonferansen og årsmøtet til Norsk arbeidsmedisinsk forening og Norsk forening for arbeidsmedisin ble i år arrangert i Legeforeningens egen storstue: Soria Moria.

ARBEIDSMEDISINER: Jarand Hindenes er leder i Norsk arbeidsmedisinsk forening. Foto: Thomas B. Eckhoff/Legeforeningen

Konferansen gikk over to dager og på agendaen sto både faglig påfyll og sosialt samvær med gode kolleger.

– Dette var i våre øyne en stor suksess. Både det at ekstra mange fant veien til Soria Moria, det faglige programmet og at selve arrangementet stort sett gikk knirkefritt. Ironisk nok ga det store oppmøtet litt plassproblemer første dagen, men det var uansett to dager med veldig god stemning, sier Jarand Hindenes, leder i Norsk arbeidsmedisinsk forening (Namf).

Samarbeid med yrkeshygienikerne

Nytt av året var at første dagen var viet til et felles seminar med Norsk yrkeshygienisk forening. Det gjorde at de rundt 100 deltagerne fikk innblikk i betydningen av et tettere samarbeid mellom arbeidsmedisinere og yrkeshygienikere.

– Samarbeidet Norsk Yrkeshygienisk Forening ga virkelig mersmak.

Arbeidsmedisineren og yrkeshygienikerer er de to yrkesgruppene med den mest spissede utdannelsen mot bedriftshelsetjenesten og arbeidsmiljø. Derfor er det helt naturlig med en tettere relasjon. Yrkeshygienikerer er ekspert på eksponering og arbeidsmedisineren på helseutfall. Det vil si at dersom man skal arbeide godt forebyggende og forstå sykdommer som oppstår, må vi forene de to fagområdene. Det skjer best og enklest ved et tett samarbeid, både i bedriftshelsetjenesten, men også ute på arbeidsplassene, forklarer Hindenes.

Fagområdene til arbeidsmedisineren og yrkeshygienikerer er til dels overlappende.

Arbeidsmedisineren lærer en del om yrkeshygiene gjennom sin utdanning og vice versa. Dette er nødvendig for å forstå hverandre best mulig.

– Gjennom å kommunisere effektivt med hverandre får vi et helhetlig bilde av arbeidsmiljø, eksponering og helseutfall – og dermed er man ikke bare ekspert på egen tue. Men det åpner også for at man kan tre inn på hverandres jaktmarker. I «marginaliserte» bedriftshelsetjenester kan nok dette være en utfordring hvis oppdragsgiver tror man kan klare seg med en av delene. I større ordninger der man gjerne har flere leger og yrkeshygienikere, tror jeg det er mindre problematisk – her er det vanligvis nok arbeid til alle, sier Namf-lederen.

Hindenes mener et tettere samarbeid særlig er interessant innen fysiske arbeidsmiljøfaktorer. Det vil si kjemikalier, støy, støv, stråling, biologiske faktorer og kreftfremkallende agens. I tillegg til at risikovurdering også er viktig.

– Vi har allerede diskutert felles møter og konferanser, og håper på få noe på plass for høsten 2025. Webinarer og opprette arbeidsgruppe som kan se videre på biologisk monitorering og retningslinjer for hva som er «kloke valg», har også vært oppe på agendaen.

Diskuterte kunstig intelligens

Dag to av vårkonferansen hadde kunstig intelligens (KI) og dens relevans i arbeidshelseperspektivet som hovedtema. Jarand Hindenes ga forsamlingen innsikt i hvordan KI kan endre arbeidshverdagen, men også hvilke etiske problemstillinger man må være bevisst på.

– KI er kommet for å bli enten vi vil eller ikke, men det er vanskelig å si sikkert hvor langt utviklingen vil gå. Allerede nå har språkmodeller som ChatGPT og Copilot blitt nyttige verktøy til oppsummering av tekst, oversetting og generell «sparringspartner» for å navigere nye problemstillinger. Det kan for eksempel være å finne informasjon, disponere dokumenter og forbedre presentasjoner, forklarer han.

Hindenes mener stikkordet i overskuelig fremtid er at KI er et nyttig hjelpemiddel, men at det er for umodent og usikkert til å ta over og treffe egne beslutninger som ikke modereres av mennesker.

– Jeg mener at KI allerede er et nyttig verktøy for arbeidsmedisineren, og at det kan være med på å spille oss enda bedre om vi bruker det på rett vis. Som alle andre hjelpemidler er dette noe vi må trene på. Det er først med en viss erfaring at vi kan utnytte mulighetene på en god nok måte, sier han og avslutter:

– De etiske problemstillingene tenker jeg handler mye om hva vi velger å bruke KI til og hvor «ufiltrert» vi bruker svarene. Brukt til overvåkning og kontroll kan KI ha uheldige konsekvenser, og ufiltrert så ser vi vel fortsatt at de generelle KI-modellene er preget av å ha lært av tekst skrevet av hvite menn. Dette vil forhåpentligvis bli bedre på sikt, men KI som lærer av internett og tilgjengelig publisert informasjon blir aldri bedre eller annerledes enn «innputten» den får.

Publisert: 19. august 2024. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.24.09.15

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 29. august 2026.